

Ebéd után a kastély melletti szép park megtekintésére mentünk, melynek nem kevés érdeket kölcsönöz egy csaknem közepén levő elég magas vízesés; a boros poharak és kancsok a kerti asztalokra is kivándoroltak s a köszöntések sora itt is folyt; míg végre az idő szokott módja szerint itt is határt szabva, többektől szíves búcsút kelle vennünk s ki haza ki pedig Selmeceze tért kocsján.

Az erdősz-akademia pagonyának e napra kitűzöt megtekintése elmaradt, melyet azonban Csütörtökön pótolánk ki; a diszítések és zászlók itt se hiányzottak; az idő kedvezett, ezéllövés tartatott s hozzá még hogy a végleges összejövétel annál változatosb legyen a táncz-kedvelő fiatalság és a Selmecezeről kikerült Szépek részéről víg cigány zene mellett egy pár táncz is megjárta.

Végül elismeréssel kell kiemelnünk, hogy Selmeceze városa miveltebb közönsége a gyűlésen résztvevő idegenek számára vendégszerető előzékeny készséggel ajánla szállásokat s hogy maga a város is a kirándulásokhoz szükséges számos kocsit mindig díjtalanul állítja ki.

K. Bedő Albert.

Az erdővédek érdemében.

Erdőbirtokosok kiknek erdejük jókarbantartása szívükön fekszik, ily erdővédeket (kerülőket) szoktak felvenni és tartani, kik jó erkölcsi bizonyítványokkal, s némi erdőművelési- s gazdasági képességgel bírnak, mert csak ily egyének bírálhatják meg, mi kincs fekszik azon erdőben, mely őrizet végett kezükre adatott, és mennyire kelletik ezen vagyont a tolvajok s pusztítók ellen védeni.

Szép azon bizodalom, mellyel az erdőbirtokos erdőkezelőjét vagy őrzőjét megajándékozta, de nagy a felelőség is, mely ez utóbbiakra hivatásuk következtében háramlík; — Ha tehát egy részről megkívánatik a hűség, becsületesség s az erdőállapotáróli mindenkori felelés, más

résről igazságosan igényelheti a hűséges jóviseletű s szorgalmatos erdőkezelő vagy erdővéd ki az erdő mellett egészségét sőt életét is feláldozza, hogy minden úton pártoltassék s a törvény előtt óltalmazassék.

De épen ezen szempontból kiindulva a mindennapi események után azon panasz merül fel, hogy sokszor az erdő mostoha gyermeknek tekintvén, annak öröszemélyzete is nem hogy a kellő tekintélyt, de a törvényhatósági óltalmat s pártfogást sem nyeri meg, és gyakran áll elő azon visszás eset, hogy az erdőpusztító némely hatóságnál csak mint kihágó, *) de korántsem mint tolvaj elösmerve, könnyű vagy épen semmi büntetést sem kap; — ellenben ha az erdővéd maga szigoránál s becsületeségénél fogva az erdeitolvajt ellenszegülés alkalmával szóval vagy tettel megbántja, mint gyalázatos közönséges rab, törvényhatóság elibe idéztetik, és többféle kelemetlenségek közt büntetés alá is vételik.

Ily esetekről tanúskodni nagyon is lehetne, de ez úttal az ilyenféle sérelmek részletes magyarázatját addig is még ez iránybani bővebb kérdések valaki által felnem állitattnak, csak némely hatóságok iránti kiméleltből is elhasztani szükségessé válik.

Tekintetbe vevén azonban azt, hogy az erdők nem csak az illető tulajdonosnak, de többféle tulajdonságaiknál fogva az egész országnak s nemzetnek szolgálhatnak; ohajtandó lenne, hogy az erdővédek kik az eféle országos kincset őrzik, minden illető hatóság előtt mint nyilvános őrzők (öffentliche Wachen, a mint az 1852-ik évi magas császári Patens kimondja s rendeli) tekintessenek, és törvénykezés esetében az erdőbirtokos vagy annak képviselője tudta nélkül rövid úton a község előljárársága által meg ne idéztessenek, vagy talán ártatlan létükre be ne fogatassanak; — mert az által egy részben az illető erdővédek, tökéletesen lehangoltatnak és elkedvetlenitetnek, de főképen az illető erdőbirtokosok szolgálák állomásróli véletlen eltávolítása által tetemesen megkárosittatnak, — másrészt pedig az erdőpusztítók vérszemet kapván ily alkalommal, s a törvényt úgy is csak írott malasztnak tekintvén, az erdők iránti ellenszenvükből és kiméleltlenségükből soha ki-

*) Ez a kártétel nagyságától függ.

nem vetközendnek; miből önként következik, hogy ha a becsületes s szigorú erdővédek, vagy is kikre oly országos kincs bizva van, s kik oly fáradságos állásra hivatva s mindennapi veszedelemnek kitéve vannak, ezentúl s jövendőben több oltalom s pártfogás alá mint eddig voltak, jutni nem fognak, az erdészeti szogálatról lemondani kéntelemek lesznek, és akkor előállhat azon szomorú eset is, hogy az erdők holmi hamislelkű, rosz s gonosz örököknek átadva, korántsem gyarapodásnak de csak pusztulásnak kitéve leendnek.

A fentebb mondottakból kitűnik menyire ismét kívánatos megyei erdőfelügyelők legfelsőbb helyről kineveztetése, kik az illető megyében hatáskört nyervén, a jóerkölcsű s becsületes erdőszelet egyéneket érdemük szerint pártfogolni s törvény oltalma alatt tartani köteleységüknek tartandják, mint szinte minden sérelem orvoslását kieszközölni el nem mulasztandják.

N.

Különfélék.

Hamuzsir termelés az Osztrák Monáchiában. A hamuzsir egy sógyveleg melynek fő alkatrészét a szénsavas káli képezi. Mennél többet tartalmaz ez útbiből (közönségesen 75%) annál értékesebb az.

A hamuzsirt majdnem kizárolag fa-hamuból, nevezetesen kemény fából, és csak kivételesen nyerik fűnemű növényekből.

A hamuzsir egyrészt a házi tüzelésnél megmaradó hamuból, másrészt pedig akként készíttetik, hogy oly fák melyek az erdőn más-ként felnem használhatók hamuvá égettetnek. Ez utóbbi eljárás rendszeren csak akkor fizeti ki magát ha hamudús lombfák egész törzsekben a korhadás némi fokát elérve állnak rendelkezésre, mert azok csak ily állapotban hamvadnak el könnyen és adnak sok hamut.

Innen van tehát, hogy az erdei hamu csak az erdődús Magyar-Horváth- és Gácsországok, nemkülönbén Erdély Bukovina és Karinthia még kevésbé használt rengeteg bükk-erdeiben nyeretik, és a hamu égetés a használatlan erdők rohamos apadása miatt mindinkább megszűnik.